

Yrkande
Särskilt yttrande
KS 2020-03-25
Ärende: 2.2.20

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet,
Kristdemokraterna

Yrkande angående – Yrkande angående Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillsynsrapport om Sociala barn- och ungdomsvården

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Avslå yrkandet

Yrkandet

Demokraterna vill genom sitt yrkande få information om situationen för Göteborgs kommun gällande de iakttagelser och brister som framkommer i IVO:s tillsynsrapport kring den sociala barn- och ungdomsvården (S2019/01922/FST), samt ge förslag på hur staden bör omhänderta rapportens rekommendationer. Det är självklart av stor vikt att social barn- och ungdomsvården håller hög kvalitet. Men rapportens rekommendationer riktas till Regeringen samt Socialstyrelsen som rekommenderas att se över lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd. Göteborg som kommun har inte rådighet över de rekommendationer som ges i IVO:s tillsynsrapport. Vi ser inte att frågan faller inom den kommunala kompetensen.

Yttrande

Sverigedemokraterna

Datum 2020-03-09

Ärende nr 2.2.9

Yttrande angående – Yrkande från D angående Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillsynsrapport om Sociala barn- och ungdomsvården.

Yttrandet

Vi Sverigedemokrater sätter alltid säkerheten för stadens barn och invånare i första rummet. Redan 2019-11-12 lämnade vi Sverigedemokrater in ett initiativärende:

”Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samförstånd med social resursnämnd lämna in en anmälan till IVO - Inspektionen för vård och omsorg om att undersöka om det föreligger allvarliga missförhållanden på andra av kommunen anlitade ungdomshem”.

Det är därför oerhört glädjande att flera partier i Göteborg besinnat sig och följer Sverigedemokraternas initiativ. Det är så här vi gör skillnad på riktigt.

Alla barn och unga har rätt till en god omvårdnad och det borde vara en självklarhet att de ska vara trygga där de bor. Barn som av någon anledning inte kan bo hos sina föräldrar eller andra vårdnadshavare är särskilt utsatta och samhället har ett särskilt ansvar för att de får en trygg och säker vård och omsorg. För att det ska kunna ske, är det avgörande att socialtjänstens handläggning av ärenden som rör barn och unga fungerar väl, och att boendena barnen och ungdomarna kommer till är trygga och välfungerande.

En central artikel i barnkonventionen handlar om att barnets bästa ska beaktas i första hand vid alla beslut som rör barn. Trots detta rapporteras det återkommande om att det finns barn och unga som utsätts för våld, övergrepp och kränkningar i sina boenden.

Alla barn har rätt till en trygg och säker tillvaro. När det gäller barn och unga som av någon anledning inte kan bo hemma har samhället ett särskilt ansvar. En del i detta är att så långt som möjligt se till att personer som är misstänkta eller dömda för allvarliga brott inte finns i deras boenden på regelbunden basis.

Det kan finnas skäl för IVO att ytterligare granska kommunerna utifrån ett lednings- och styrningsperspektiv.

Bilaga

1. Sverigedemokraternas Initiativärende

Initiativärende

Sverigedemokraterna

Datum 2019-11-12

Initiativärende

Yrkande angående – Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samförstånd med social resursnämnd lämna in en anmälan om de allvarliga missförhållanden på Nereby ungdomshem till IVO - Inspektionen för vård och omsorg.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samförstånd med social resursnämnd lämna in en anmälan om de allvarliga missförhållanden på Nereby ungdomshem till IVO - Inspektionen för vård och omsorg.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samförstånd med social resursnämnd lämna in en anmälan till IVO - Inspektionen för vård och omsorg om att undersöka om det råder motsvarande allvarliga missförhållanden på andra av kommunen anlitade ungdomshem.

Yrkandet

Vid (SiS) ungdomshem Nereby i Kungälv har flera män med nära kopplingar till salafistiska extremismmiljöer jobbat med tvångsomhändertagna pojkar som har problem med kriminalitet, missbruk och självskadebeteende.

Göteborgs barn och ungdomar placeras på Nereby ungdomshem. Det är därför av högsta vikt att kommunen agerar kraftfullt och markerar skarpt med en anmälan. Detta är en ytterst allvarlig incident som dessutom pågått under en längre tid.

Enligt terrorforskare Magnus Ranstorp har männen en tydlig missionerande, religiös och salafistisk inriktning. Vissa har aktivt rekryterat till extremism. Säkerhetspolisen har beskrivit att de framväxande radikala grupperingarna och våldsbejakande islamistiska miljöerna i Sverige har tiodubblats på mindre än ett decennium.

Det finns ett samspel mellan extremistiska miljöer, salafistiska predikanter och nätverk samt budskap och metoder. Flera av salafisterna som jobbat på Nereby ungdomshem har även arbetat på den omstridda Vetenskapsskolan (numera Safirskolan i Göteborg) där El Nadi Abdel Nasser varit vd och rektor. Säpo har pekat ut honom som ett hot mot Sverige och regeringen har beslutat att han ska utvisas ur landet.

Enligt uppgifter har personalen på Nereby ungdomshem uppmärksammat salafism på boendet. Flera i personalen har under en tid försökt påtala problemen med salafisternas närvaro på den statliga vårdinstitutionen men istället blev personalen anklagade för islamofobi av ledningen.

De som klagat har stundtals mötts med upprörda anklagelser om islamofobi, vilket skapat en tystnadskultur.

De fem salafisterna ska enligt uppgifterna ha anställts via en sjätte person, en tidigare betrodd biträdande avdelningsföreståndare som sedan mitten av oktober är hemma från jobbet, enligt en överenskommelse med ledningen. Den arbetsbefriade mannen som varit med om att anställa salafisterna är själv släkt med två av dem. Han har formellt varit biträdande avdelningsföreståndare, men periodvis fungerat som föreståndare för en av Nerebys avdelningar.

På Nereby-hemmet placeras barn i behov av samhällets hjälp. Många av ungdomarna omhändertas enligt LVU 3§ - eget beteende, såsom brottslig verksamhet eller annat socialt nedbrytande beteende.

Barn och ungdomar med denna problematik kan vara mer lättpåverkade och försätts i beroendeställning till personal som försöker rekrytera till religiös extremism. Detta kan leda till allvarliga kriminella handlingar.

Detta strider mot allt som ska ingå i rätt behandling.

Minst en pojke på hemmet ska enligt uppgift påverkats av salafisternas indoktrinering. Ledningen på hemmet ska enligt egen utsago försöka utreda vilken skada som pojkarna kan ha lidit under sin tid på det statliga vårdhemmet.

Det räcker inte. Barn ska inte utsättas för sådant missförhållande. Föräldrar ska känna tilltro till att deras barn inte hamnar i händerna på extremister och salafister.

Enligt Socialtjänstlag (2001:453) SoL:

1 kap. Socialtjänstens mål

§2 *"vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas. Vid beslut eller andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser för barn ska vad som är bäst för barnet vara avgörande."*

14 kap. Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden m.m

7 § *"Ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, ska snarast anmälas till Inspektionen för vård och omsorg". Anmälan ska göras av social resursnämnd.*

Vi politiker kan inte acceptera att barn, tvingas leva under kontroll och påverkan av religiösa extremister. Flera av salafisterna är kända namn för poliser, forskare och journalister som följer den radikala islamismen i Sverige.

Bilaga

1. Kortfattad beskrivning av rutiner kring placering på SiS samt beskrivning av IVO

Bilaga 1.

Kortfattad beskrivning av rutiner kring placering på SiS samt beskrivning av IVO

Statens Institutionsstyrelses (SiS)

Kommunen utreder ungdomens behov av vård och ansöker om tvångsvård. Beslutar förvaltningsrätten i ungdomens kommun om tvångsvård kontaktar socialtjänsten Statens Institutionsstyrelses (SiS) placeringsenhet och i samråd anvisar de plats på den av de institutioner som kan ge bäst vård i det enskilda fallet.

På SiS institutioner finns personal – behandlingsassistenter, psykologer med flera – som har till uppgift att hjälpa ungdomarna att ta itu med sina problem.

Om ett missförhållande är allvarligt inom socialtjänsten, vid Statens institutionsstyrelse och i verksamheter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade ska verksamhetsansvarig anmäla det till IVO.

Enligt bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen, SoL, och lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska

- anställda genast rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten
- den som bedriver verksamheten utreda och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet utan dröjsmål
- den som bedriver verksamheten, om det visar sig att missförhållandet är allvarligt, snarast anmäla det till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Inspektionen för vård och omsorg - IVO

IVO bedriver tillsyn inom hälso- och sjukvården, socialtjänsten samt verksamhet enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS).

Vårdgivare och andra huvudmän är skyldiga att till IVO anmäla vissa allvarligare händelser. IVO ska också underrättas om vissa åtgärder inom den psykiatriska tvångsvården.

Utöver de författningsreglerade tillsynsområdena kan IVO även få särskilda regeringsuppdrag med krav på tillsyn inom avgränsade områden eller göra tillsyn baserad på Initiativärenden.

Om IVO till exempel upptäcker att en verksamhet inte är patientsäker eller att en yrkesutövare utgör en fara är myndigheten skyldig att vidta åtgärder enligt vad som anges i patientsäkerhetslagen.

Förekommer det i en verksamhet missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser de har rätt till, kan IVO agera på socialtjänstområdet med stöd av bestämmelserna i socialtjänstlagen eller LSS.

IVO kan få kännedom om risker och missförhållanden via media, via allmänheten eller via en anmälan.

Yrkande angående Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillsynsrapport om Sociala barn- och ungdomsvården

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att redovisa situationen för Göteborgs kommun gällande de iakttagelser och brister som framkommer i IVO:s tillsynsrapport kring den sociala barn- och ungdomsvården (S2019/01922/FST), samt ge förslag på hur staden bör omhänderta rapportens rekommendationer alternativt redovisa redan pågående arbete i dessa frågeställningar.
2. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att hålla föredragning i Kommunstyrelsen kring aktuell situation i Göteborg gällande kvalitet och avvikelser i handläggning av ärenden som rör barn och unga och i boenden för barn och unga, samt redovisa behov av förbättringsåtgärder.

Yrkandet

För några veckor sedan offentliggjorde IVO sin slutredovisning av den tillsynsrapport man fått i uppdrag av regeringen att utföra. Redovisningen består av två delar; 1. Socialtjänstens handläggning av ärenden som rör barn och unga och 2. boenden för barn och unga (HVB, stödboenden, BMSS och de särskilda ungdomshemmen).

I underlaget har ingått samtliga beslut som rör handläggning av ärenden för barn och unga under 2017 och 2018. Samtliga beslut från 2018 som rör boenden för barn och unga samt samtliga Lex Sarah-anmälningar från 2018 som är upprättade av huvudmän för boenden för barn och unga.

De huvudsakliga iakttagelserna IVO gjort är, ”Kommunerna lyckas inte komma tillrätta med bristerna inom den sociala barn och ungdomsvården och upprätthålla en god kvalitet”.

”Vi noterar att det, trots omfattande kunskapsstöd, finns handläggare som saknar nödvändig kunskap för en rättssäker handläggning”.

IVO kommer också till slutsatsen att, ”Socialtjänstens organisation är speciell på det sätt att politiker fattar beslut som har direkt påverkan på enskildas förhållanden. Även om det finns viss forskning som rör framgångsfaktorer inom socialtjänstens individ- och familjeområde så är den inte tillräcklig”.

Rapporten som helhet är i många stycken är en skakande redovisning av rättsosäkerheten och behandlingen av utsatta barn- och unga i Sverige av idag. En fråga blir självfallet hur situationen är i Göteborg. Olyckligtvis finns sammanställningen från IVO endast på ackumulerad nivå och går således inte att få besvarad ur ett enskilt kommunalt perspektiv.

Med anledning av detta hemställer Demokraterna att Kommunstyrelsen får en redovisning hur situationen ter sig i Göteborg för de grupper (barn o unga) IVO rapporten redovisar.